

**TENTAMEN I MATEMATIK , ANALYS B1 , 5 poäng , för MAB 200, 103, 104, 412, 505 .
2004 - 10 - 25 , kl 08.15 - 13.15 .**

Hjälpmedel: Bifogad formelsamling, miniräknare.

Maxpoäng: 24 p

Ansvariga lärare: Bengt Alm , Sorina Barza

Godkänd: 12 p

Obs: Symbolhanterande räknare är ej tillåtna, d.v.s. de får inte kunna användas för att omforma algebraiska uttryck och inte innehålla *Derive* eller andra jämförbara program.

Redovisade lösningar får ej hänvisa till uppgifter som fåtts från räknare såsom färdiga integralberäkningar, extremvärdesbestämningar, ekvationslösningar, etc.

1. a) Definiera den partiella derivatan $f_1(x, y)$ till funktionen $z = f(x, y)$, samt beräkna utifrån denna definition $f_1(3,1)$ då $f(x, y) = x^2 y$. (1 p)
- b) Bevisa satsen $D_{\hat{u}} f(a, b) = \nabla f(a, b) \cdot \hat{u}$, där $|\hat{u}| = 1$ och $f(x, y)$ är deriverbar i punkten (a, b) , genom att utgå från definitionerna av $D_{\hat{u}} f(a, b)$ och $\nabla f(a, b)$. (2 p)
2. Funktionen $f(x, y) = \sqrt{x(x+y)}$, $x^2 + xy > 0$ är given.
 - a) Beräkna riktningsderivatan till $f(x, y)$ i punkten $(x, y) = (1, 3)$ och riktningen $\mathbf{i} - \mathbf{j}$. (1.5p)
 - b) Beräkna maximala värdet på riktningsderivatan till $f(x, y)$ i punkten $(x, y) = (1, 3)$. (0.5p)
 - c) Bestäm ekvationen för tangentplanet till ytan $z = f(x, y)$ i punkten $(x, y, z) = (1, 3, 2)$. (0.5p)
 - d) Bestäm ekvationen för normallinjen till $z = f(x, y)$ i punkten $(x, y, z) = (1, 3, 2)$. (0.5p)
3. Beräkna $\iint_D x^2 \sqrt{4 - x^2 - y^2} dx dy$, där $D = \{(x, y) : x^2 + y^2 \leq 3 , x - y \leq 0\}$ (3 p)
4. Bestäm det största och minsta värdet som funktionen $f(x, y) = x^2 - 2xy + 2y^2 - 2y$ antar på den slutna triangeln med hörn i $(0, 0)$, $(3, 0)$ och $(0, 3)$. (3 p)
5. Beräkna $\int_C \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r}$, då $\mathbf{F} = (2y^3 - x^2 y)\mathbf{i} + (x^3 - 2xy^2)\mathbf{j}$ och C är övre halvan av ellipsen $x^2 + 4y^2 = 4$ från punkten $(2, 0)$ till punkten $(-2, 0)$ (3 p)
6. a) Beräkna volymen av den kropp som begränsas av halvsfären $x^2 + y^2 + z^2 = 4a^2$, $z \geq 0$ och cylindern $x^2 + y^2 = a^2$. (2 p)
- b) Beräkna arean av den del av halvsfären $x^2 + y^2 + z^2 = 4a^2$, $z \geq 0$ som ligger innanför cylindern $x^2 + y^2 = a^2$. (2 p)
7. Genom ekvationen $2x^2 - y^2 + z^2 = e^z$ definieras implicit en funktion $z = z(x, y)$ i en omgivning till punkten $(x, y) = (1, 1)$ så att $z(1, 1) = 0$. Bestäm Taylorpolynommet av grad två till denna funktion i punkten $(x, y) = (1, 1)$. (2 p)
8. Beräkna $\iint_T \frac{(2(y-x)-1)^3}{(3x-2y)^2} dx dy$; där T är en sluten triangel med hörn i punkterna $(3, 4)$, $(5, 7)$ och $(7, 9)$. (3 p)